

възприемчиви, пластични, годни за съответна адаптация към различни времеви, пространствени, социални и други условия, нрави и обстоятелства. В резултат на това, те не само са се отдалечили от своя "праобраз", но и са включили в него черти и елементи, които подсказват, че само в строго определени мащаби може да се говори за съхранен автономен етнокултурен облик на циганина.

Особеното, специфичното в случая е, че **външната детерминираност** е във форма, мащаб и същност, които не обезличават изцяло и без остатък силата, яркостта и дори екзотичността на проявата на иманентно циганското в бита, душевността и културата на ромите. Тя не инкриминира неговата обективация в реакциите и поведенските прояви, в менталните и вербалните форми на себеизява на ромите, в експресивността на мимика, жестове и пр., характерни за тях като етническа общност.

И още нещо. Съчетанието на различните характерологични черти и особености в структурата на характера на дадена етническа общност обуславя в дадена степен темпа, ритъма, насоките и "природата" на темперамента на тази общност. Но и обратното. Темпераментът на тази общност също така рефлектира върху нейната характерология, има свое отражение върху нейното своеобразие. В това отношение, както и бе вече отбелязано, **циганите демонстрират общо взето доста ярко открояващ се динамичен, пулсиращ, реактивен темперамент**. И то обагрено с доста бързи, пластични, а понякога дори и ексцентрични реакции, които го отличават твърде определено от темперамента например на евреите, арменците и други инородци в нашата страна.

Това обаче не означава, че всички цигани притежават абсолютно един и същи темперамент, че техният етнически темперамент ги противопоставя винаги и при всички условия и обстоятелства на темперамента на другите етнически групи и етноси. Тоест, циганите като темперамент не излизат извън нормологичните граници на темпераментовите определения и характеристики на етническите формирания на обществото изобщо, за да се поставят извън границите на характерологическата типология на етносите. Друг е въпросът, че в циганите функционира една особена "струна" на темпера-